СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 84. Джерзи Ситі, Н. Дж., середа, 10. квітня, 1929. VOL. XXXVII. No. 84. Jersey City, N. J., Wednesday, April 10, 1929. THREE CENTS.

У. Н. СОЮЗ МУСИТЬ ОСТАТИ ВІЧНО МОЛОДОЮ І ЖИВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

СИНКЛЄР ПІДЕ НА 3 МІСЯЦІ ДО ВЯЗНИЦІ

ЗА ЗНЕВАГУ СЕНАТУ. СУПРІМ КОРТ ЗАТВЕРДИВ ВИРОК НИЗЧОГО СУДУ.

ВАШИНҐТОН, 9. квітня. — Найвищий Суд Злучених Держав потвердив вирок, яким засуджено нафтового магната Герри Синклера на тримісячку вязницю за те, що він відмовився в сенаті відповідати на поставлені йому питання.

Засуд той відноситься до події, яка мала місце в сенаті ще 22 березня 1924 року. Сенатський комітет розсліджував тоді кафтові скандали Синклера, а сенатор Волш і Едамс поставили Синклєрови деякі питання, на які він не відповів.

Синклер буде ще правдоподібно далі протягати справу й буде просити о поновне переслуханнє з боку Супрім Корту, а коли йому відмовлять, звернеться до президента Гувера й буде просити помилування.

Але можливе й те, що зрезиґнує з дальших заходів і зголоситься відсиджувати кару.

ВЕЛИКА ПОБІДА МЕЙОРА ВОКЕРА.

СУПРІМ КОРТ ЗАЯВИВСЯ ПРОТИ ПІДВИШКИ ОПЛАТ НА ЇЗДУ СОБВЕЄМ ІНТЕРБОРО. ВОКЕР БУДЕ ТЕПЕР ЗАТВЕРДЖЕНИЙ ОДНОГОЛОСНО КАНДИДАТОМ НА МЕЙОРА НА СЛІДУЮЧУ КАДЕНЦІЮ.

НЮ ЙОРК, 9. квітня. — Місто Ню Йорк виграло в послідній інстанції довгий спір з компанією підземельної залізниці Інтерборо в справі підвишки ціни на переїзд залізничними лініями тої компанії. Теперішна оплата виносить 5 центів, а компанія домагалася підвишки 2 центів. Мейор Вокер спротивився від імени міста тій підвищці, покликуючися на контракти, заключені між містом і компанією. Населеннє було, річ ясна, рівнож проти підвишки. В скорому часі ту справу зроблено політичною й звязано з нею наближаючіся вибори нового мейора міста. Супроти того, що тепер остане по старому щодо оплат собвеєм, усі згідно твердять, що й старий мейор остане далі на своїм місці.

ЖІНКИ МОЖУТЬ КУРИТИ.

КУРЕННЄ НЕ Є ШКІДЛИВЕ, КОЛИ КУРИТИ УМІРКОВАНО.

БОСТОН, 9. квітня. — Д-р Джан Г. Мюссер з Ню Орлеанс, нововибраний президент Американського Каледжу Лікарів, мав виклад на тему курення жінок. Він твердив, що куренне не є шкідливе для жіночого організму, хіба що хто курить забагато.

ЗАПИСАВ $17,305,594 НА МУЗЕЙ.

НЮ ЙОРК, 9. квітня. — Френк А. Мюнзей, журналіст і власник часопису, котрий помер у грудні 1925 року, записав майже все своє майно для нюйорського „Метрополитен Мюзіум ов Артс". Музей одержить на чисто понад 17 міліонів долярів.

ПОДОРОЖІЄ ҐАЗОЛІНА.

ОЛБАНІ, 9. квітня. — З днем 1 мая треба буде платити в нюйорськім стейті за ґальон ґазоліни 2 центи більше як було досі. Підвишка піде на допомогу фармерам і на поліпшення доріг.

ОБСТРІЛЮЮТЬ РИБАЦЬКІ ЧОВНИ.

НЮ ЙОРК, 9. квітня. — Біля Сенди Гук прибережна сторожа обсипала два рибацькі човни градом куль, завдала рибалкам доброго страху й подіравила човни. Прогибіційні аґенти взяли рибалок за пачкарів. Переглянувши човни, не знайшли в них алькоголічних напитків, заявили одначе, що обстрілювали їх тому, що човни не мали вивішених лямп зі світлом.

ЗНАЙШОВ ДОЛЯРИ В ДЕРЕВІ.

МАВНТЕНСАЙД, Ню Джерзі, 9. квітня. — Бідний фармер Яків Донбер мучився з колодами дерева, щоби їх порубати. А коли розколов сокирою одну велику колоду, побачив, як почали з неї летіти золоті й срібні доляри. Назбирав їх понад шість тисяч.

Донбер заявив, що гроші ховали його батько й брат, котрі вже померли, а котрі не довіряли банкам.

ЕСКОБАР ІМЕНУЄ КАБІНЕТ.

ХУАРЕЗ, Мексико, 9. квітня. — З повстанчого табору проголошено, що повстанчий лідер, ґенерал Ескобар, зістав іменований президентом Мексика. Разом з тим Ескобар почав формувати свій кабінет міністрів.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНИ БОМБАРДУЮТЬ.

ТЕҐУҐІПАЛПАС, Гондурас, 9. квітня. — Американські летуни з Манаґви в Нікараґві бомбардували місця, в яких мали перебувати нікараґванські повстанці. Але кажуть, що вони обкидали рівнож бомбами й місцевість Ляс Лимас, яка лежить у Гондурасі. Місцевість згоріла до тла.

НОВИЙ ВИНАХІД У КОРИСТЬ ЛЕТУНІВ.

ДІТРОЙТ, 9. квітня. — Роблено тут проби з новим винаходом, який подає віддаль літака від землі. Є три світла, зелене, жовте й червоне, які світять, коли літак находиться 250, 100 і 50 стіп над землею. Летуни можуть тепер знати підчас мраки й темної ночі, як вони високо над землею, а це стане їм у великій пригоді й відверне багато нещасть.

СОЮЗОВЦІ! ПАМЯТАЙТЕ НА ВАШ НАЙДОРОЖЧИЙ СКАРБ — НА ВАШІ ВЛАСНІ ДІТИ. — РАДИ ЇХ ДОБРА ВПИШІТЬ ЇХ ЩЕ СЬОГОДНЯ ДО УКР. НАР. СОЮЗА. 35 ЛІТ ЧЕСНОЇ, СОВІСНОЇ ПРАЦІ, ДОБРЕ ІМЯ І МІЛІОНОВИЙ МАЄТОК — ЦЕ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

ЧИ ВИ І ВАШІ ДІТИ ВЖЕ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ?

КОЛИ ВАМ ДОРОГЕ СВОЄ РІДНЕ, СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКР. НАР. СОЮЗА. — І ДІТЕЙ СВОЇХ ВПИСУЙТЕ. — ТАК НАКАЗУЄ ВАМ ЗРОБИТИ ВАШ БАТЬКІВСЬКИЙ І НАРОДНИЙ ІНТЕРЕС.

ЯКІ ДІТИ, ТАКЕ БУДЕ МАЙБУТНЄ НАШОЇ ІМІҐРАЦІЇ І УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА. — КОЛИ ДОРОЖИТЕ СВОЇМИ ДІТЬМИ, НАШИМ МАЙБУТНІМ І НАШОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ ТАК ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗА.

35-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ ПРАЦІ — СВЯТКУЙТЕ ПРАЦЕЮ ДЛЯ ДОБРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ, А ВЖЕ ДІТЕЙ СВОЇХ ОБОВЯЗКОВО ВПИСУЙТЕ ДО У. Н. СОЮЗА.

ВТІКЛИ З „ЧУЖИНЕЦЬКОГО ЛЕҐІОНУ".

Користуючись тим, що пароплав, на якому перевозився французький „Чужинецький Леґіон" з Африки до французького Індокитаю, проходив невтральною полосою Суезького каналу, 20 Німців жовнірів цього леґіону, кинулись у воду, щоби втікти з Леґіону. 18-тьом з них пощастило добратися до берега, а двох загинуло, попавши пі шрубу пароплава. Втікачі зголосилися в Порт Саіді до німецького консуля, який відправив їх до Німеччини. Цей факт може викликати міжнародній конфлікт.

ЧАРІВНИЙ ПЛАЩ ТАЙНИХ АҐЕНТІВ.

Часом потрібно тайним аґентам як найскорше переодягнутися, щоби змінити свій вигляд. Лондонський кравець Бенямін зшив плащ, який перемінюється в кількох секундах й називається тому „чарівний плащ поліції". Є це подвійний плащ, який виглядає з одної сторони як звичайний плащ з темного сукна, а з другої сторони є це ясний дощевий плащ цілком иншого крою. В Лондоні вже його випробували і тайні аґенти собі його дуже хвалять.

ВОРОҐ ПОДАТКІВ.

Суд у Камінці Струмиловій почав слідство проти Теодора Семкаша з Горпина, котрий накликував до неплачення податків.

ВИРОК СМЕРТИ В ЛОДЗІ.

Окружний суд в Лодзі засудив на смерть через повішення Станислава Ланюшу, котрий перед чотирма місяцями замордував подружжа Фішерів, властителів складу фортепянів, і їх слугу.

ХІНСЬКИЙ КУРІОЗ.

Хінці люблять надзвичайно птиці та инші музикальні звірята, особливо любуються в цвіркунах, які цвірінькають собі в траві. Цвіркун та саранча є улюбленими товаришами хінського дому. Кождий рід цих звірят має своє імя, яке відповідає його музичному тонови. Так називається рід цвіркунів, які мають особливо приємний тон, „золотий дзвін". Хінці лапають цвіркунів лапками і держать їх літом у глиняних широких посудинах, а в зимі в препарованій та оздобленій реліфами гарбузовій шкаралупі. Деякі родини мають часом сотки таких цвіркунів, а богаті Хінці мають особливих слуг для своїх любимців-цвіркунів.

КОМУНІСТИЧНІ ВОЖДИ УТІКАЮТЬ З БЕСАРАБІЇ.

„Наша Реч" пише: На підставі послідних відомостей, які наспіли з Бесарабії, можна вважати положення в тій провінції цілком нормальним. Судові й охранні власти обзнакомлюються з документами й рукописами, які найдено при трусі в редакції комуністичної „Рабоче- - крестьянской Правди". Під впливом твердої рішучости правительства боротися з активним комунізмом і не допустити ніякої комуністичної аґітації, вгамувалися комуністичні працівники; декотрі з їхніх проводирів щезли з Кишинева й Тигини. Тепер переводиться слідство в тім напрямі, чиїми засобами видається „Рабоче-крестьянская Правда" і хто є автором тайних маніфестів, які розповсюднено послідними часами в Бесарабії.

ШВЕДИ З УКРАЇНИ ВЕРТАЮТЬСЯ ДО ШВЕЦІЇ.

800 шведських селян, яких предки осіли на Україні 250 літ тому, ще в добі взаємин Швеції з Україною, рішили аж тепер вернутись на батьківщину. Вони жили досі над Дніпром у селі Ґамаль Свенксбі, яке основували тоді, коли з царського наказу мали право там осісти. Вони заховали досі свою віру та мову і завели зразкове господарство. Нові умовини радянського устрою не дають їм змоги продовжувати своєї праці і після довгих заходів вони дістали дозвіл повороту до Швеції на перехідний час, щоби звідти переїхати в Канаду, бо в Швеції землі обмаль.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИЙ КОМІСАР ДЛЯ ЖИДІВСЬКИХ СПРАВ.

„Курерул Ізраеліт" повідомляє, що сіоністична орґанізація в Румунії веде тепер з правительством переговори в справі визначення спеціяльного комісаря для жидівських справ, який буде систематично обзнайомлювати правительство з жидівським питанням у Румунії. Цей плян не находить піддержки всіх Жидів у Румунії.

СТРАШНИЙ ПАКЕТ.

Директор шпиталю Ґрасія в Барцельоні дістав почтою добре зачинений пакет. Відчинивши його, найшов там дві відрізані голови двох немовлят. Поліція не в силі попасти на слід, звідки і ким пакет висланий з Мадриду.

ВІДЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВЧЕНОГО.

Проф. Олекс. Колесса, теперішний проректор українського університету в Празі і викладаючий професор чеського університету там же, іменований членом і кореспондентом установи „Скул оф Слявонік Студіс", при „Кінґс Калидж" лондонського університету.

НОРВЕҐІЯ ПІДПИРАЄ ТОРГОВЛЮ З РОСІЄЮ.

Норвежський парлямент приняв закон, на підставі якого гарантує держава тим фірмам, які доставляють до Росії товар, 15-ма міліонами корон за можливі страти. Норвежська держава хоче відновити цим кроком довіря до Росії.

ОСТОРОЖНО ЗІ ЗБРУЄЮ!

Василь Плаксій, лісничий з Монастириськ, вернув оноді з обходу ліса до хати і набиту рушницю положив на скринці біля себе. У тій хвилині два сини лісничого: один 6, а другий 5-літний увійшли до кімнати. Старший вхопив дубельтівку, прицілився і вистрілив. Молодший Василько впав, поцілений кулею, трупом на місци, а Плаксій буде ще й перед судом відповідати за неосторожність з оружем.

ПЕРША ПЕРУКА.

Бурбонський князь Филип Добрий стратив зовсім волосся в наслідок тяжкої хороби. Ця обставина була для нього тим більше неприємною, що якраз у тім часі хотів заручитися з прегарною портуґальською княжною Ізабелею. Щоб сховати свою лисину, накрив собі голову чорною рапавою шкірою. Але через те виглядав дуже погано і на другий день після весілля ходив страшенно засумований, бо видко, що не подобався своїй молодій яружині. Один священик, котрий мав на дворі Филипа велике значіння, хотів ще більше зєднати собі ласку князя і обіцяв велику нагороду тому, що винайде средство для прикриття лисини. По якімсь часі зголосився до нього якийсь чужинець і показав йому свого рода чепець на голову, покритий довгим, ясним волосям. Чепець був зроблений так природно, що видавалося, немовби волосся росло на людській голові. Урадований священик запитав його: „Як тебе звати, спритний майстре?" — „Петро Льорше, цирулик з Діжону". — Того памятного вечера уряздив Филип мешканцям Брукселі величавий пир і виступив на тім пирі з головою, покритою ясноволосою перукою.

УРЯДОВА КРИЗА В ПОЛЬЩІ

ПРЕЗИДЕНТ МОСЦІЦЬКИЙ УСТУПИТЬ. ВІН НЕ ГОДИТЬСЯ З ПОЛІТИКОЮ ПІЛСУДСЬКОГО.

ВАРШАВА (Польща), 9. квітня. — В парляментарних колах поширюється чутка, що президент републики Мосціцький уступить. Він стоїть на становищі створення нового парляментарного уряду. Пілсудський противиться цьому й хоче формувати кабінет зі своїх прибічників, не рахуючися з партіями парляменту.

Мосціцький виїхав з Варшави до свого маєтку. Всі чекають, що тепер робитиме Пілсудський, який так рішуче виступив у пресі проти сойму. Вся преса, крім нечисленних прихильних йому газет, рішуче осуджує виступ Пілсудського проти сойму.

Маршал сойму Дашинський заборонив продажу горівки в реставрації, що знаходиться в будинку сойму, бо багато послів пє забагато.

БОМБА В ПАРЛЯМЕНТІ.

В ІНДІЇ ЧЛЕНИ ТЕРОРИСТИЧНОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ КИНУЛИ БОМБУ ПІДЧАС ЗАСІДАННЯ ПАРЛЯМЕНТУ. 5 ЧЛЕНІВ ПАРЛЯМЕНТУ ТЯЖКО ПОРАНЕНО. АРЕШТОВАНО ДВОЄ ІНДУСІВ.

ДЕЛІ (Індія), 9. квітня. — Підчас засідання парляменту з балькону кинено бомбу, яка експльодувала біля крісел, призначених для представників британського уряду. Її вибух поранив одного депутата Анґлійця й чотирох Індусів.

Поліція арештувала двох Індусів, у яких знайшла кинджали й револьвери. Арештовані заявили, що вони належать до індуської терористичної орґанізації. Бомбу кинено в той час, як парлямент розпочав обговорення нового закону про суворі заходи проти комуністів.

СМЕРТЬ КОМАНДАНТА ДЕЗЕРТИРІВ.

ПІДЧАС ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ ВІН КОМАНДУВАВ 40-ТИСЯЧНОЮ АРМІЄЮ ДЕЗЕРТИРІВ З АВСТРІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

БІЛГОРОД (Югославія), 9. квітня. — Недалеко міста Новий Сад знайдено вбитого Стефана Мятовича, відомого з того, що в 1917 році був командантом 40,000 армії дезертирів з австрійської армії. Зі своїми „військами" переховувався він у лісах Сербії, грабуючи потяги, маєтки багачів і т. п.

Серед бідного населення Югославії Мятович набув собі популярність тим, що награбованим майном ділився з бідними селянами. Один час він був головною опорою комуністичного руху в Югославії.

БОРОТЬБА З КОМУНІЗМОМ.

РУМУНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО РОЗВЯЗАЛО КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ ПІСЛЯ КРІВАВОЇ СУТИЧКИ З ПОЛІЦІЄЮ В ТЕМЕШВАРІ.

БУКАРЕШТ (Румунія), 9. квітня. — Підчас сутички комуністичної демонстрації з поліцією та жандармерією в місті Темешварі забито одного поліціянта і поранено пятьох жандармів та трох комуністів.

Тепер правительство оголосило комуністичну партію Румунії розвязаною, заборонивши комуністам влаштовувати свої мітинґи та провадити пропаґанду.

ПОВІНЬ У КРИМІ.

ВИЛИВ СПРИЧИНИВ НЕОБЧИСЛИМІ ШКОДИ НАСЕЛЕННЮ. СЕЛА Й ЗАЛІЗНИЦІ ЗАЛИТІ ВОДОЮ. БАГАТІ САДИ ЗНИЩЕНІ СТРУЯМИ ВОДИ.

ХАРКІВ (Україна), 9. квітня. — Раптове таяння снігу спричинило в Кримі страшну повінь. Всі гірські ріки та потоки вийшли зі своїх берегів. Бурхливі струї води залили багато сіл та татарських аулів у всьому гірському районі Криму.

У багатьох місцях залізничі тори залиті та ушкоджені водою. Рух потягів був припинений на довший час. Річка Мелек Чесма затопила частину вулиць міста Керч, де глибина води доходила до двох метрів. В евпаторійському районі втопилося двоє селян. Шкоди, заподіяні повінню у виноградних та овочевих районах Криму, необчислимі.

СМЕРТНИЙ ЗАСУД ПІРАТАМ.

АТАМАН ВОЛЖСЬКИХ ПІРАТІВ ТА ЙОГО БЛИЗЧІ ПОМІЧНИКИ ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТНУ КАРУ. СУД ПОСТАНОВИВ ПРОСИТИ УРЯД ДАРУВАТИ ЖИТТЯ АТАМАНОВИ КУЗНЄЦОВУ.

МОСКВА (СССР.), 9. квітня. — Довгий судовий процес над Кузнєцовим та його бандою, що займалася грабіжами й убивствами на ріці Волзі, скінчився засудом Кузнєцова та його близчих помічників на кару смерти. Але суд постановив просити радянський уряд дарувати життя Кузнєцову, бо він признався до вини в убивстві багатьох людей та поміг судови дізнатися правди про численні злочини на Волзі.

Инші члени його піратської банди засуджені до вязниці на ріжні терміни. Сам Кузнєцов признався, що він власноручно вбив і ограбував 12 душ.

„ЕВРОПА" ЗНОВУ ПЛАВАЄ.

ГАМБУРҐ (Німеччина), 9. квітня. — Пароплав „Европа", що був затоплений підчас пожежі, тепер уже знову плаває на воді. Вже розпочато роботи дальшого закінчення будови пароплава та рестраврування того, що знищила пожежа.

Сподіваються, що десь у лютому або березні 1930 року „Европа" зможе розпочати свої плавби до Америки.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1914, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК В ЗЕРКАЛІ

Так повинно відбиватися в „Свободі" ціле наше народне життє. Здебільшого воно так і є. І коли під тим оглядом часопис убогий, то причина та, що життє наше ще як слід не розквітло. Але є ще друга не менше важна причина.

У нас ще дуже мало людей, котрі б знали, що й як подавати до часопису з місцевого життя. Раз-у-раз подибуємо завваги, звернені на адресу „Свободи", щоби поміщувати більше дописів з робітничого життя з місць. Цілком слушне завваження. Але щож вдіє редакція, коли читачі дуже мало пишуть на ту тему. Звідкиж редакція може знати подробиці щодо життя наших українських робітників по ріжних закутинах, коли той робітник сам не напише про свої гаразди. Думаємо, що читачі завважили у редакційних відповідях, як ми пояснювали, чому відкидаємо лайливі, особисті чи церковні дописи й просили писати про загально-народні чи робітничі справи. Таксамо писали ми до ріжних людей, заохочуючи їх до того рода писання, але на загал справа все ще йде пиняво. Тому ми радимо собі в той спосіб, що виховуємо собі по ріжних місцях своїх сталих дописувателів, справляючи їм у відповідний спосіб їх „Голоси читачів" і звертаючи їх увагу на ріжні важні проблеми, звязані з нашим громадським і робітничим життєм. Метода та дала вже доволі добрі наслідки. На протязі короткого часу вдалося нам згорнути біля „Свободи" велике число наших звичайних чорноробів-робітників, котрі вже вміють забрати голос і в найважніщих справах і писати річево, цікаво й розумно.

В останніх часах звернули ми особлившу увагу на роджену тут молодь і намагаємося всіма силами притягнути її до нашого часопису. Ми даємо їй можність висказувати свої думки й побажання в англійській мові. Ми хочемо мати з її рядів сталих дописувачів, бо вони одні можуть нам подавати вісти про те життя, яке та молодь сама собі будує.

Доперва тоді, коли будемо мати цілий леґіон дописувателів з місць зі старого й молодшого покоління, зможе наш часопис бути тим зеркалом, в якім буде відбиватися все наше життє в Америці. Бо про старий край будуть нас інформувати наші краєві кореспонденти, старокраєві часописи та ті інституції і діячі, з якими ми остаємо в сталім контакті.

Та найважніша справа та, щоби поглибити й поширити наше народне життє в Америці, бо тільки тоді буде що відзеркалювати. Тому в першу чергу треба братися за виконаннє тих ідей, які наш орґан пропаґує. Бо що з того, що ми будемо виказувати, приміром, конечну потребу Співацького Союза, коли самі любителі співу не возьмуть цеї справи в свої руки. А те саме відноситься і до инших справ.

В. Богуш.

СПРАВА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ТА НАШІ ПОЛІТИЧНІ УҐРУПОВАННЯ

(Оригінальна допись до „Свободи").

Ми дозволимо собі коротенько зясувати це дуже важливе питання. Для цього ми порівняємо природні богацтва Радянської України з деякими иншими европейськими державами. Так нині добувають вугілля, залізної руди та нафти, а також продукують заліза та сталі:

Німеччина коло 300 міл. тон вугілля, 9 міліонів тон руди, 12 міл. тон заліза, 16.5 міл. тон сталі. **Франція,** 60 міл. тон вугля, 30 міл. руди, 10.5 міл. тон заліза, 9.8 міл. тон сталі. **Чехословаччина,** 34 міл. тон вугля, 1.4 міл. тон руди, 1.3 міл. тон заліза, 1.5 міл. тон сталі. **Польща,** 40 міл. тон вугля, 0.4 міл. тон руди, 0.6 міл. тон заліза, 1.2 міл. тон сталі та 0.8 міл. тон нафти. **Україна,** 27 міл. тон вугля, 4.5 міл. тон руди, 2.8 міл. тон заліза і 2.6 міл. тон сталі. **Росія,** 7—8 міл. тон вугля, 2.5 міл. тон руди, 1 міл. тон заліза, 1 міл. тон сталі і 1.2 міл. тон нафти.

Як бачимо, у порівнанні з Німеччиною та Францією Україна є ще бідною країною, але инші держави навіть тепер не можуть похвалитись якимись значними перевагами. Крім того Україна має можливости протягом короткого часу значно побільшити добування вугілля, руди та нафти, а також продукцію заліза та сталі. Так вже через 5 років по виробленому совітською владою господарському плянови, Совітська Україна в 1933 р. буде добувати вугілля 52 міл. тон та залізної руди 10 міл. тон, продукція заліза піднесеться до 6.6 міл. тон, а сталі до 6 міл. тон. Цілком зрозуміло, що Суверенна Україна буде розвивати продукційні сили ще швидшим темпом, так, що протягом 10—20 років доженe принаймні Францію, а може почасти і Німеччину. Не треба також забувати, що галицька нафта (нині здобувається всього 0.8 міл. тон) та кубанська (коло 2 міл. тон) відійдуть до України. Щодо Росії, то вона без північно-кавказької та бакинської нафти (остання дає тепер 6 міл. тон) добуває всього 1.2 міл. тон нафти і дуже мало вугля та залізної руди, а через це і продукція заліза та сталі менша за чехословацьку. Звичайно, Росія згодом налагодить здобування вугля чи руди у Сибіру та на Уралі, як також піднесе продукцію чавуну та сталі. Проте вона довший час буде позаду України, що дає велику перевагу нашій батьківщині, поки українська державність не стане на ноги. Взагалі Росія з 80—90 міл. населення буде у господарському відношенні слабшою за Україну, як нпр. Бразилія зі своїми великими просторами та населенням (40 міл. душ) не може конкурувати зі значно міцнішою з господарського боку Арґентиною, що має всього 14—15 міл. населення. Мало того, ми певні, що в будуччині Суверенна Українська Держава розвине своє господарство до таких розмірів, що хіба Великобританія та Німеччина будуть дорівнювати їй в силі. Тепер навіть богатьом Українцям здається це утопією, а тимчасом хто міг припустити, що Злучені Держави, колишня кольонія Англії, стануть через сто років наймогутнішою та найбогатшою країною світа? Адже досить лише порівняти Злучені Держави з Великобританією, щоб переконатися у господарській перевазі Злучених Держав. Так Великобританія, маючи около 47 міл. населення, добуває 250 міл. тон вугля, 12 міл. тон руди та продукує 8 міл. тон заліза та 9 міл. тон сталі, а Злучені Держави з населенням у 120 міл. (без кольоній) добувають 550 міл. тон вугля, 62 міл. тон залізної руди та продукують 40 міл. тон заліза і 47 міл. тон сталі. Правда, Великобританія, посідаючи величезну торговельну фльоту (35% світового тонажу) та безліч кольоній, ще й тепер має перевагу у світовому торзі (16—17%). Злучені Держави посідають фльоту з 20% світового тонажу, а питома їх вага у світовому торзі виносить 14—15%. Проте Злучені Держави поволі захоплюють англійські ринки і не виключено, що згодом переженуть Великобританію. Крім того Злучені Держави мають більше національне богацтво (360 міліярдів долярів супроти 100 міліярдів долярів Великобританії) більший національний прибуток (річно коло 50 міліярдів долярів, на душу населення понад 400 долярів супроти 12 міліярдів долярів, на душу населення коло 270 дол. у Великобританії). Отже не дивно, що Злучені Держави, скупивши в своїх руках більшу половину світового золота та нагромаджуючи що року більше капіталу (понад 7 міліярдів долярів) ніж вся Европа, стали світовим банкиром і перегнали вже Великобританію щодо всяких позичок та інсталяцій. Тимчасом цих небувалих успіхів досягнули Злучені Держави всього за яких 50—60 років.

Ми певні, що також Суверенна Соборна Україна можливо на початку за допомогою якраз американського капіталу дуже швидкими кроками піде вперед і протягом 20—30 років стане принаймні індустріяльно-аграрною країною, цебто тоді лише коло 50% населення України буде живитися з хліборобської продукції, а решта працюватиме у промисловости, торзі, транспорті, та по всяких службах. Для цього індустріялізація нашої батьківщини повинна відбуватися зовсім иншим темпом, як це ми маємо нині на Совітській Україні, де за браком капіталів та на ґрунті кольоніяльної і антиселянської господарської політики Москви скількість безробітних все побільшується (особливо на селі, де тепер є коло 2 міл. зайвих робучих рук), а інтензифікація хліборобства провадиться так пиняво, що совітська влада, щоб розвязати проблему аґрарного перенаселення, має намір протягом близьких пять років коло 150—160 тисяч українських селянських господарств (цебто коло 800 тисяч душ) переселити до Сибіру на Далекий Схід та до Середньої Азії. Ні, Суверенна Соборна Україна буде тоді індустріялізуватися, щоби протягом певного часу 3—4 міл. бідних селян знайшли собі працю поза хліборобством, щоб кількість робітників, ремісників, тощо, побільшилася в 4—5 разів, цебто піднялась з 2.5 міл. до 10 міл. Тоді ми зліквідуємо не лише сучасне безробіття по містах (нині на українських землях нараховується 400—500 тисяч безробітних по містах), а розвяжемо радикально також проблему аґрарного перенаселення. Бо відповідно інтензифікувавши сільське господарство, Україна зможе піднести добробут селян-хліборобів до таких розмірів, що відпаде потреба у переселенні селян за межі України, що український націоналізм взагалі уважає шкідливим та небажаним. Ні, на ґрунті індустріялізації кількість селян хліборобів значно зменшиться, самі селянські господарства зміцніють, а крім того через машинізацію та підвищення аґрікультури хліборобство досягне европейського рівня та прибере мабуть характер американського фармерства. Не треба забувати, що нині на українських землях з одного гектару збирається всього 9—10 сотнарів хліба, що на ґрунті певних заходів можна буде піднести врожай до 18—20 сотнарів, цебто подвоїти хліборобську продукцію. Ми ще будемо мати нагоду доказати, що нині Україна є бідною країною, що байку про її богацтва поширили московські окупанти, визискуючи її всіма можливими способами.

В ОБОРОНІ ЧЕСТИ

Від трох літ продовжуються на сторінках часопису „Америка", орґану „Провидіня", напади, зверкені проти мене, а започатковані д-ром Осипом Назаруком. Все це я переносив терпеливо, доки на тім терпіла головно моя особа. Колиж дійшло до того, що мені закинено, що велика частина бондів Позички Національної Оборони залишилася до нині при мені, я змушений був віддати справу до суду, бо неможливо ради загального добра допустити до цього, щоби було захитане те довіре громадянства, з яким воно складало на мої руки пожертви. До того додам, що всі мої перестороги, з якими я звертався до деяких урядників „Провидіня" не мали успіху, а екзекутива тої орґанізації навіть не відповіла адвокатови на лист, в якім він просив о відклик наклепів. Позов внесено до Ню Джерзі Супрім Корту й доручено його п. Т. Каськову, заст. предс. „Провидіня".

Позичку Національної Оборони й Фонд Негайкої Допомоги Рідному краєви збирав я з припоручення Президента Української Національної Ради, на якого імя були вислані всі зібрані гроші. Моє фінансове діловодство було контрольоване двічи тут в Америці, а при кінці з рамени Галицького Уряду через Державну Контролю. В звязку з тим подаю на іншім місці заяву, яку тепер поміщено з приводу нападів на мене в „Українськім Прапорі", офіційнім органі д-ра Е. Петрушевича, Президента Української Національної Ради.

Д-р Л. Мишуга.

ДЛЯ СТВЕРДЖЕННЯ ПРАВДИ.

(**„Український Прапор"**: Берлін 1 березня 1929 р.)

В часопису „Америка", орґані „Провидіня", появився в числі 2-ім з 3. січня ц. р. закид проти д-ра Луки Мишуги, що значна частина грошей, збираних між українським громадянством на позичку Національної Оборони, „прилипла" при д-рови Мишузі.

Цей закид проти д-ра Л. Мишуги, б. Представника Галицького Уряду Президента Української Національної Ради, вимагає таких стверджень:

1. Д-р Лука Мишуга переводив позичку Національної Оборони з рамени Президента Української Національної Ради;

2. Цілу позичкову акцію д-р Л. Мишуга переводив під контролею українських громадянських орґанізацій в Злучених Державах Північної Америки, між иншим під контролею католицького „Провидіння", орґаном якого являється часопис „Америка". Другою співучасною в позичці Національної Оборони орґанізацією був „Народній Союз", офіціяльним орґаном якого є щоденник „Свобода". Треба підчеркнути, що тодішній редактор „Свободи" п. Богдан Лотоцький є нині редактором „Америки". Обі орґанізації — „Провидіння" і „Народній Союз" включно зі своїми пресовими орґанами ніколи не підносили найменшого заміту в справі позички Національної Оборони, навпаки: висловлювали як контрольні громадянські орґани повне признання д-рови Л. Мишузі за його акцію і діловодство.

3. Друга контроля позички Національної Оборони була — державна контроля З. У. Н. Р. Короткий зміст контрольного акту звучить:

Державна контроля З. У. Н. Р., перевівши точну контролю над збиранними в Зєдинених Державах Америки з рамени Галицького Уряду фондами, а саме над позичкою Національної Оборони й Фондом Негайної Допомоги, виготовила основний звіт до ч. 25. Д. К./1923, в якім ствердила, **що по перечисленню усіх сум, найшла їх вірними та що ціле діловодство було ведене дуже старанно й совісно.**

З обширного звіту, підписаного Головою Державної Контролі, п. О. Олександром Сероїчковським, подаємо ізза недостачі місця тільки останній уступ:

„Супроти того, що обі акції: субскрипція позички Національної Оборони і збірка на фонд Н. Д. Р. К. добігли свого кінця з великим успіхом, уважає Уряд Державної Контролі, котрий при своїй контрольній праці створив собі ясний і переглядний образ цілої великої орґанізації в Америці і як найдоцільнійшого й найточнійшого її переведення, своїм милим обовязком з признанням піднести великі заслуги дипльоматичного Представника п. д-ра Л. Мишуги, який все і всюди присутний, не щадив ні труду ні свого здоровля, а з правдивим самопожертвованнєм, майже самий один взяв на свої плечі велике патріотичне завданнє і довершив його способом в кожнім напрямі льояльним і можливо найбільшим успіхом". — („Український Прапор", ч. 41 з 13. жовтня 1923).

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ СУД

(Історична повість).

(4)

— Я перетомлений. В голові нема ладу, отже я Бог зна, що наплів би тобі. Іду спати. На розум побалакаю з тобою завтра... Хоч мені бачиться, що шкода балакати.

— Чому шкода? Хіба гадаєте, що я не вірно перекажу ваші слова мому панови?

— З твоїм паном шкода говорити! — Хмельницький гукнув і підвівся. — Твій князь журиться тим, що я зроблю, а не думає про те, що він сам повинен зробити і може зробити. Тепер, коли Польща має короля і коли має клопіт зі мною.

— Щож він повинен зробити? — посол спитав, насторожившн уха.

Хмельницький не зараз відповів, бо, будьтоби непевно стоячи на ногах, силкувався знайти рівновагу. Все ще держачи посла за полу, притягнув його близше до себе і шепнув до уха:

— Вже йду спати, бо забогато випив. Підведи мене до сіний, бо боюся, що сам не знайду дверий.

Посол взяв гетьмана попід рамя і оба вийшли до сіний. Коли в сінях опинилися самі, посол спитав ще раз:

— Що мій пан повинен зробити?

— Щоби я до завтра не забув, то скажу тобі ще нині. Перекажи твому панови, щоби не був дурнем і не пропустив нагоди. Така хвиля, як нині, вже не повториться. Як він хоче Литву поставити назад на ноги, щоби знов була така, якою була до Ягайла; як хоче Ляхів повикидати крізь вікна, то нехай користає з безкоролівя і з козацького повстання. Якби я був такого роду, як твій пан і якби я мав його військо; якби у мене були такі богацтва, то й знавби, що зробити.

— Що ви зробилиби? — посол спитав, коли Хмельницький замовк.

— Шкода балакти з таким, що не годен сказати собі „або пан, або пропав!" Твій пан любить опихане. Але бодай мігби без ніякої небезпеки для себе наблизитися до своєї мети. Польща не має короля. Нехай князь зробить королем якогось чужинця, котрий за корону, лишившися мальованим королем Литви, відділить Литву від Польщі. Литва сталаби назад Литвою, не загуменком Польщі.

— А як польські пани підуть війною на Литву?

— А я де?! — Хмельницький гукнув. — Чи моя шабля і шаблі моїх козаків на те, щоби ржавіли в піхвах?... Але... з дурнем шкода балакати!

Хмельницький лишив посла на місци і сам непевним ходом відійшов, заводячи: „Оой ішов я, тай пішов я..."

Решти посол не дочув, бо луснули двері спальні, за котрими співак щез. Посол зараз побіг до послів семигородського князя, котрі ночували в однім чигиринськім заїзді. Сказав їм, що про своє діло можуть з Хмельницьким балакати отверто. Сказав, що як не добалакаються з ним до доброго кінця по тверезому, то нехай підождуть, аж язик розвяже йому горівка.

Не тільки Чигирин веселився і бенкетував. Веселилося і бенкетувало всьо, що жило на Україні. Бенкетував кождий своїм звичаєм і на свій лад: козацький старшина, рядовий козак, міщанин і селянин. І темна чернь не лишилася позаду. Ся гомоніла найголосніше і веселилась найбільше, бо найбезжурніще дивилася в свою будучність. Їй ані в гадці було, що можуть вернути давні часи. Не так безжурно веселилися і бенкетували старшини Хмельницького і сам гетьман. Бенкетуючи, вони не забували, що дотеперішні побіди і побіг Ляхів з України, то тільки перший крок до волі. Вони знали, що ту волю ще треба обезпечити, бо инакше прийдуть часи ще гірші, як ті, що були до повстання. Бенкетуючи, Хмельницький і його полковники все позирали на небо і бачили, що воно не з одної сторони затягається чорними хмарами. Перша хмара, очевидно, йшла від заходу. Польський сойм вже рішив вибрати з народу 36,000 рекрутів. На місце гетьманів, котрих Хмельницьких полонив був і дав Татарам, сойм поставив над польською силою збройною трох реґіментарів. Приїзд козацьких послів до Варшави на якийсь час спинив военні приготовання Поляків, бо між ними були такі, що надіялися без війни і коштів дійти з повстанцями до якоїсь злагоди, очевидно, як звичайно, піддуривши козаків якоюсь обіцянкою.

Переговори козаків з Польщею не могли усунути небезпеки нової війни. Раз тому, що Польща булаби не дала козакам сего, чого вони домагалися, а друге, не всі Ляхи вірили, що Хмельницький вихопив з піхов шаблі тільки на те, щоби скарати Чаплінського і від него відбити жінку та хутір. Хмельницький задовго приготовлявся до такого заїзду і завелику силу вів на одного шляхтича. Між Ляхами також мало хто вірив, щоби козаки тепер, по таких світлих побідах і маючи ціле Подніпрове аж по ріку Случ в своїх руках, вдоволилися приверненнем прав козачого стану зперед 1638. року, двацятьтисячним реєстром і поширеннем прав грецької церкви. Далекозорі Ляхи вгадували, що такі домагання Хмельницького, то тільки його підступ, щоби польська шляхта не квапилася до военного табору, щоби не давала грошей на наєм затяжців; взагалі, щоби спинити военний похід Польщі проти збунтованого козацтва.

Чернь, котра на Україні вже не бачила ніяких польських військ, гадала, що військова сила Польщі вже зломана. Бачучи, що всі городи України в руках добре зазброєного козацтва, гадала, що сего козацтва вже не одоліє ніяка сила. Чернь гадала, що Українець вже може лягати безжурно спати, бо на Україні вже „нема ні Ляха, ні Жида, ні унії". Хмельницький і старшини, хоч також веселилися і бенкетували, не лягали так безжурно спати. Вони знали, що Польща не без війська. Хоч не мала його держава, то мали поодинокі вельможі. Сам князь Ярема Вишневецький, лютий ворог Українців і Хмельницького, мав готову трицятьтисячну армію. Хмельницький не сумнівався, що польські вельможі зберуть до купи свої міліції, та що колись шляхоцьке ополчення таки рушиться. Самих Ляхів Хмельницький не дуже боявся, бо знав, що з ними козацтво далоб собі раду. Більше небезпечні були польські гроші і гроші союзників Польщі. За ті гроші Польща могла дістати добрих чужих вояків. Найліпшими, бо вишколеними в трицятьлітній війні, були тоді німецькі вояки австрійського монарха. Вони йшли на службу до Польщі не лиш як затяжці за гроші. Їх насилав Габсбурґ, відвічний обожатель польської шляхти, лютий ворог всіх некатолицьких народів, отже й ворог Українців. Хмельницький не сумнівався, що Польща тих ветеранів трицятьлітної війни стягне до себе, щоби ними назад заволодіти Україною.

І тих затяжців з Австрії, хоч вони для України були великою небезпекою, Хмельницький не дуже боявсьби, якби знав, що в часі війни України з Польщею Польщі не прийде з помічю який инший сусід України. Першим таким, дуже непевним сусідом була Литва, котра мала дуже добру армію з німецьких, шотляндських, шведських і инших затяжців. Другим таким сусідом була Московщина. Московський цар все мріяв про польську корону, отже силкувався показати польській шляхті, що він приятель Польщі. Під самою межею України, під Путивлем, цар держав готову сороктисячну армію, щоби, як зачнеться наново війна України з Польщею, вдарити на козаків з заду.

На Жовтих Водах і під Корсунем козакам помогла перекопська орда, бо її князь Тугай був приятелем Хмельницького та силкувався довести до тіснішого союза між Україною і Кримом. На случай першого успіху Тугай-бей і Хмельницький надіялися позискати для думки такого союза кримського хана, отже й поміч цілої кримської орди. Але хан Криму був васалем турецького султана. Саме тоді султаном був непримиримий ворог козаків, Ібрагім. Його везир Мусін-паша був ласий на гроші.

(Кінець).

ВЛОЖЕННЄ УГОЛЬНОГО КАМЕННЯ І ОФІЦІЯЛЬНЕ ОТВОРЕННЄ НОВОГО ДОМУ У. Н. СОЮЗА.

Вступ: По причині, що цего року припала 35-літна річниця істновання Українського Народного Союза і також тому, що 17-та конвенція У. Н. Союза відбудеться в сусідній місцевости в маю с. р., тому головна управа здержалася з вложеннєм угольного каменя в новий дім, щоби акту того доконати в тім самім часі, та при участи представників цілої організації і більшого здвигу дооколичних Товариств. В той спосіб неділя перед конвенцією, то є 12. мая 1929 р., має бути святом 35-літного Ювилею У. Н. Союза, святом вложення угольного камення в новий дім У. Н. Союза, а заразом громадним відвіданнєм представниками і членами всеї організації нового дому У. Н. Союза.

Ця потрійна оказія привести мусить велике число членів, котрі схочуть і повинни бути свідками так незвичайних і еще не бувалих в історії організації подій.

Щоби то все відбулося так, як на повагу організації і вагу хвилі пристало, потрібно великого накладу праці більшого числа комітетових, а не лишень членів гол. Екзекутиви.

В тій цїли представники всіх відділів У. Н. Союза в Джерзи Сиіті, Н. Дж., зібравшися в гол. канцелярії У. Н. Союза вечером, 26. марта с. р., ухвалили, що влаштованнєм того обходу має занятися слідуючий комітет:

Іван Каштанюк, голова; Михайло Косоноцький, секретар; Семен Кусень, касієр; Іван Гусар, Стефан Костів, Григорій Райнгардт, Микола Пігура, Антін Жубрид і Стефан Шимон, члени.

На зборах були репрезентовані слідуючі відділи: чч. 4, 25, 54, 70, 170, 257, 270 і 286. Від 196 і 275 приступлять пізнійше.

Ухвалено, що урядники відділові і делєгати всіх відділів в Джерзи Сиіті входять в склад ширшого комітету, з котрих будуть зложені опісля такі субкомітети, які окажуться для переведення діла потрібними.

По довшій дискусії, якою проводили гол. секретарі У. Н. Союза, Р. Слободян і І. Каштанюк, постановлено, що обхід буде зложений в слідуючім порядку:

Похід: Місцеві і дооколичні Сестрицтва, Товариства і Братства, відділи У. Н. Союза, з прапорами, відзнаками і бандами зійдуться всі в Українській Гали при ул. Мерсер, ч. 158, в Джерзи Сиіті, недалеко стації тунелю GROVE STREET, де уставляться в похід. Похід буде тревати всего кілька бльоків, а переходячи попід Сиіті Гол, буде переглянений посадником міста і його почетом.

Вложеннє камення:

При розі нового дому У. Н. Союза похід уставиться в чотирокутник, де буде плятформа, на якій відбудеться акт вложення каменя точно після програми, яку пізнійше оголосить екзекутива У. Н. Союза. Програма буде складатися з українських і англійських промов, хоральних і музичних точок. Акту благословення доконає гол. радний У. Н. Союза, о. Вол. Сполітакевич. В тім місци буде перший раз відспіваний Гимн У. Н. Союза, зложений в честь 35-літного Ювилею.

Офіціяльне отворення нового дому:

Після вложення угольного камення всі участники будуть оглядати новий дім, офіси і друкарню. В гол. канцелярії кождий з відвідуючих впишеться до памяткової книги спеціяльно на се приготованої.

Концерт: На протилеглім розі улиці є публична школа ч. 16, де відбудеться святочний концерт в честь 35-літної річниці У. Н. Союза. Програма концерту буде оголошена пізнійше.

Спільна вечера: Після концерту проектується спільну вечеру в готели, де є стація радійова. При вечері будуть українські і англійські бесіди, співи і музика пущені на радіо. У вечері возьмуть участь всі, що місце собі замовлять і заплатять на перед. По вечері комітет справить делєгатів до Нюарку, а може аж на місце відвезе.

Комітет припоручив голові, секретареви і касієрови, щоби сейчас поробили відповідні заходи для переведення повисшого проекту, а сам відложив дяльший тяг нарад до вівтірка, дня 9-го квітня вечером в год. 7.30, в гол. канцелярії У. Н. Союза. На ті наради повинни зійтися не лиш ті, що свою участь вже зголосили, але і ті, що з ріжних причин на першій нараді не могли бути присутні.

ЗА КОМІТЕТ:

І. Каштанюк, голова; **Мих. Косоноцький,** секр.; **С. Кусень,** кас.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

Ч. 38.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Тов. Любов, від. 370 У. Н. Союза, має 116 повнолітних членів і 40 дітей в молодечім департаменті, разом 156 членів. На своїх звичайних зборах дня 17. березня 1929 р. ухвалило слідуючий конвенційний проект до 17-тої конвенції У. Н. Союза.

1. Часопис „Свобода", орган У. Н. Союза, щоби був побільшений з чотирох на шість сторін, і щоби одна сторона була редагована в англійській мові для української молодіжи тут родженої. В англійській мові треба містити історію України, її географію та економічні відомости, а також мати „Веселий куток" (фони), котрий усе притягає дітей до часописи. Ми добре знаємо, що оголошення поплачуються, й тим самим в части допомагають адміністрації часопису, однак які оголошення мають прийматися до поміщення — це питання.

Шановні делєгати повинні над цим застановитися, бо це орган наш, ми його оплачуємо, це не є бизнесовий часопис, щоби в нім на сторінках знаходились оголошення, що обманюють людей, властиво самих членів У. Н. Союза. І такі оголошення часто друкуються великими шпальтами, що аж страх. Минувша 16-та конвенція в Рачестері висловлювалася проти шкідливих оголошень і було ухвалено, щоби шкідливих оголошень не містилося у „Свободі". Відділи У. Н. Союза, хотячи зробити якесь підприємство на дохід Сиротинця-Захисту У. Н. Союза, за два або три цалі місця в своїм власнім органі мусять платити; аж сором охоплює. Тим самим члени стають ворогами своеї власної організації, бо не бачать справедливости. Відділи УНС уладжують ювилеї свого істнування та якісь національні підприємства на цїли чисто національні свого народу. Вони не жалують свойого труду й часу, а коли хочуть якесь оголошення помістити в свойому органі, то мусять платити. Наш відділ є проти таких зарядженъ, як вище подано.

2. Щоби календар У. Н. Союза для кождого члена присилався даром раз на рік, як подарунок і щоби він був більшого обему, щоби було богато до читання. Ми знаємо, що матеріялу літературного є досить, щоби календар У. Н. Союза вийшов раз на рік богатою книжкою до читання. Така могуча організація, як У. Н. Союз, повинна завстидати всіх. Коли календаря немо́жливо видавати задармо, як дарунок для членів, то можна покрити кошт з фонду адміністраційного.

3. Діти з молодечого департаменту ч. 1. по скінченню 18 літ малиб дістати дивиденду, або хоч якусь частину з неї, як практикується в инших асекураційних компаніях. Тому вони забирають нашу молодіж. З цим щось муситься зробити. Коли ми думаємо забезпечити У. Н. Союз в будуччині, то мусимо зібрати, зорганізувати як найбільше молодого елементу та його виховати в знанню і переконанню організаційно-запомогової вартости нашого УНС. Пожаданим є, щоби наш діточий журнал виходив раз на тиждень для дітей, котрі досягли уже 7 літ.

4. Щодо стипендії для дітей членів УНС, котрі посилають своїх дітей талановитих, здібних, що мають охоту одержати вище образовання, а родичі не мають засобів, то щоби УНС уділяв стипендію. Це треба робити умірковано на посвідчення відділу, до якого належить член. Відділ має подати потрібні відомости про родину, котра просить о стипендію і жадних процентів за це не побирати. Ми, члени, складаєм на поміч, а не на бизнес; ухвала теперішна є за прикра; ми, члени, зорганізовані під один прапор, мусимо числитись один за всіх, всі за одного.

5. Головний уряд (екзекутива) коли позичає гроші на морґеджі, має оголосити в органі „Свобода", кому позичила й скільки з цього вплине приходу до каси. Також скільки хто позичив і який морґеч: 1, 2, чи третий. Всякі інституції, що так поступають, роблять це, бо член організації, як її співвласник, повинен знати, де його маєток ульокований.

6. Уряд головний на наступаючу каденцію вибрати новий, щоби дати другим членам народу пізнати організацію.

При кінци нашого проекту наш відділ бажає шановним делєгатам як найліпшого успіху в нарадах конвенційних над поліпшенням нашої організації та задоволення всього членства У. Н. Союза.

Микола Хабінець, делєгат.

За уряд від. 370 УНС: **К. Марущак,** предс.; **М. Хабінець,** секр.; **Р. Голубович,** касієр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

В числі 76 „Свободи", з дня 1. квітня, була поміщена обширна стаття д-ра В. Сіменовича, де пан доктор пише, що, переглядаючи конвенційні проекти, прийшов до такого заключення, що „ми" мало чого навчилися в Америці.

Я не буду сперечатись з Паном Доктором, чи засада вложити як найменше, а видістати як найбільше є зла або добра. Цю засаду вирішувало членство і Конвенції УНС вже нераз і вирішить тепер на 17. конвенції в користь У. Н. Союза. Зате всі члени можуть бути певні. А вирішить тому, що велика більшість членів Союза якраз розуміє, що Союз то є члени, а члени то Союз! На мою думку, нерозумним є думати, щоби члени Союза на свою шкоду вирішували щось таке, щоби шкодило їхній 35-літній тяжкій мозольній праці. А вже зовсім инша справа, як членство до того підходить. Сам Пан Доктор каже, що вірить, що думки є висказані по щирости зі сторони членів. А як так, то чому називати це грабівничою господаркою? Я позволю собі звернути увагу Пану Докторови, що таке порівнування приватних підприємств, які може й згори були обчислені на те, що хтось з того лише заробить, не годиться порівнювати з У. Н. Союзом. Тому, що Союз не є фабричним заведенням, а є запомогова організація, в якій має голос понад 20 тисяч членів, яка має конвенції що 4 роки на те, щоби членство через своїх заступників берегло якраз того, щоби не завелась „грабункова господарка"!

Вповні годжуся з Паном Доктором щодо виводів про українську державність. Певна річ, що якби були не спускалися на „дурнички", яких ніхто на світі задурно не дає, то сьогодні ми булиб мали свою Державу. Але при чому тут У. Н. Союз? При чому тут конвенційні проекти? Чому причіпати гріхи, зроблені політично, до Союза як запомогової організації? При чому тут церкви та церковні пивниці? Що це має спільного з запомоговою організацією? Правда це все, що зроблено багато помилок. Але чому цього не поставити на инше місце, от хочби так, як Ви поставили справу політичної організації? Тоді може ми до чечого спільного договрились би, хоч тут також треба все холодно й безсторонно обговорити. На помилках людство вчиться творити добрі й взнеслі діла. Тому й нам, Українцям, нема чого того стидатись!

Але ніяк не можна погодитися з Вами, Пане Доктор, щодо Вашого твердження, що ми такою самою дорогою хочемо вести й Союз та будувати Сиротинець. На мою думку, якраз пропонована Вами думка створення національного фонду булаби хибна тому, що ми національний фонд вже мали й Сиротинця не збудовано. Я цим не хочу сказати, що фонд національний не придався-б, але чого мішати тут Сиротинець і Захист для старців, який є потрібний в першій мірі як інституція для членів Союза? Треба памятати одно, а це є, що всі члени, в найгіршім випадку велика більшість, знає добре, що справа Сиротинця, чи ми схочемо, чи ні, скорше чи пізнише мусить бути вирішена, і то не „жебраниною", але доброю волею і жертвами самих членів і взагалі добрими людьми, які прийдуть з жертвами на таку благородну ціль. Члени по цілій широкій Америці всі знають, що тепер, коли приходиться віддавати українські сироти до чужих на виховання, то часто можна почути від Американців, які кажуть: в нас заповнено, нема місця. Кажуть: „Як ви були перше бідніші, не мали своїх богатих організацій, то ми мусіли вам помагати, а тепер ви повинні мати своє". Значить, члени знають, що чужинці в чемний спосіб зачинають нам плювати в лице. Тому члени домагаються свого Сиротинця, і не з думкою „жебранини", але з думкою, що це їх власна справа, яка мусить бути вирішена ними самими. А якби навіть говорити і про жебранину, то також не стидно. Таку саму жебранину переводять в себе й богаті Американці, якщо їм треба фонду на таку ціль, тому й нам нема чого стидатись жебрати. Я дуже радо зголився би жебрати хоч де, щоби лише побудувати те, що для нашої дорогої організації є найконечніше.

Я певний, що членство Союза, розбираючи це все на зборах своїх відділів, робило це по щирій волі і після такого знання, на яке кому здобутись. Я також думаю, що піддаванє думки, що ми жебраниною Сиротинця не збудуємо, є навіть шкідливе, бо відбирає охоту тим членам, котрі ще жертви не зложили на ту інституцію і якраз дасть їм арґумент „викручуватися сіном".

Цих кілька слів не написав я тому, щоби мав якусь ненависть або злобу до д-ра Сіменовича, а противно, я думаю, що д-р Сіменович є також щирим і добрим членом Союза. Я є тої думки, що якщо богато членів возьме собі за обовязок причинитись своєю думкою до загального добра, тоді ми можемо бути певні, що Український Народний Союз розвинеться так, як цього вимагає національна гідність нашого народу.

М. Мурашко.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

Жертви на Рідний Край.

На річних зборах бр. св. Юрія ухвалено дня 16. грудня 1928 р., що коляда з 1929 р. має бути вислана до старого краю на боєвий фонд. Крім того ухвалено влаштувати баль на допомогу політичним вязням. Вислано до Обєднання пожертву як слідує: на Військову Організацію (коляда) $36.50; на політичних вязнів прихід з балю $51.89. — Разом зібрано $88.39.

Коляду дали: М. Заборський, С. Копечук і Я. Париляк по 2 дол.; Д. Онищук, Н. Іваціїв, Т. Сташків, К. Самборська, Я. Притика, А. Генеґа, М. Петровська, А. Фірман, О. Александрович, Т. Біловус, Г. Данилюк, В. Воробець, М. Воробець, Л. Ковальчук, М. Климович, П. Біловус, М. Буняк, І. Мельничук, М. Костишин, М. Біловус, М. Ноштоляний і І. Комар по $1.00; безіменна збірка М. Біловуса — $8.50. — Разом $36.50.

Матвій Костишин, секретар.

МЕНВИЛ, Н. ДЖ.

З балю на Рідний Край.

Товариство імени Т. Шевченка, відділ 349 УНС., улаштувало 19 січня б. р. баль, з якого чистий дохід призначено на допомогу Рідному Краєви. Всього чистого прибутку було 31 долярів і 41 центів.

Гроші розпреділено так: $10.00 на політичних вязнів; $10.00 на інвалідів і $10.00 на Рідну Школу. В касі залишилося 1 дол. 41 цнт.

Гроші вислані через Обєднання.

Балевий комітет.

РЕЙМІ, ПА.

На Боєвий Фонд.

Братство св. Івана Хрестителя, відділ 227 У. Н. Союза, пожертвувало $10.00 на підтримку бойової акції в Галичині. Гроші вислані до краю через Обєднання.

ля від. .. боі7б. .Б. .2лвпся

Микита Джмелик.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Дар для Рідного Краю.

Гром. Іван Павлина переслав через Обєднання $20.00 пожертви на Рідний Край. З них вислано на сиріт і на інвалідів по $9.00, а $2.00 на Рідну Школу.

АЛТУНА, ПА.

Збірка на Рідну Школу.

Переслано через Обєднання долярів, зібраних на мітінґу місцевого відділу УНС., на допомогу Рідній Школі.

І. Олексин, секретар 145 відділу УНС.

АКРОН, ОГАЙО.

З хрестин на Рідний Край.

На хрестинах у добродія Івана Целика зібрано 13 долярів на допомогу Рідному Краєви. Гроші вислано через Обєднання на Рідну Школу.

В. Новошельський.

ВІЛІНҐ, В. ВА.

Жертви на боєвий фонд.

На забаві в Кузя й Софії Терлецьких зложили гості на призив о. Ю. Крупи на боєвий фонд $12.20. Жертвували по 1 дол.: Й. Соляцький, Катерина Кордік, К. Терлецький, Т. Тихоневич, В. Яськів, К. Рапосевич, Л. Мельник, М. Горечко, П. Подола, П. Головід, Ю. Божик, А. Папа; по 50 центів: о. Ю. Крупа і Катерина Яськів. Малі діти жертвували по 10 цент: Анна Гук і Анна Антошко. Гроші доручив мені д. Й. Солецький, а я переслав до Обєднання на призначену ціль.

Мих. Дудкевич.

ТРОЙ, Н. Й.

З весілля на інвалідів.

Через Обєднання переслано до краю $20.00 на інвалідів у Львові. Гроші були зібрані на весіллю у д. Івана Дмитерка 3 січня 1929 р.

Зложили: Іван Дмитерко $5; по $1: І. Романишин, О. Заяць, Й. Берняк, о. Й. Боднар, Олена Сяковська, А. Мурза, П. Покида, І. Вишньовський з Меріден, Конн.; по 50 цнт.; В. Москалик, Марія Пняга, В. Михалишин з Когус, Н. Й., С. Чайківський, П. Мосевич, П. Качмар; Гр. Рафун 40 цнт.; по 25 цнт.; М. Сичик, Анна Хромяк, Марія Бойко, Ева Студиницька, Марія Мельник, Л. Палубняк, М. Мазур, Юстина Янусяк, Марія Вовчук, Марія Спяк, І. Нечай, І. Шашкевич, Юстина Мента. Дрібними датками 35 центів.

Олекса Заяць.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за березень 1929.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	359.08	141.	21.80
2.	174.61	142.	105.97
3.	68.08	143.	22.09
4.	86.30	144.	46.92
5.	88.20	145.	45.36
6.	30.14	146.	106.54
7.	201.73	147.	384.01
8.	176.90	148.	12.43
9.	123.32	149.	36.82
10.	180.09	150.	20.09
11.	7.93	151.	80.20
12.	104.35	152.	66.53
13.	43.48	153.	18.53
14.	77.62	154.	39.09
15.	29.29	155.	315.29
16.	40.52	156.	98.88
17.	28.72	157.	42.53
18.	107.59	158.	11.55
19.	9.19	159.	67.51
20.	160.72	160.	72.62
21.	63.41	161.	112.21
22.	89.07	162.	41.59
23.	40.93	163.	96.09
24.	115.67	164.	86.82
25.	41.95	165.	96.93
26.	28.39	166.	14.04
27.	42.05	167.	47.17
28.	159.83	168.	156.17
29.	160.63	169.	51.43
30.	68.07	170.	166.23
31.	138.26	171.	42.62
32.	35.57	172.	31.11
33.	76.48	173.	29.46
34.	121.43	174.	24.62
35.	18.64	175.	114.97
36.	80.33	176.	40.69
37.	70.41	177.	79.86
38.	221.88	178.	32.76
39.	114.15	179.	161.72
40.	29.91	180.	5.96
41.	32.67	181.	129.34
42.	109.60	182.	120.08
43.	60.76	183.	99.56
44.	158.46	184.	7.33
45.	178.70	185.	86.44
46.	41.68	186.	59.69
47.	16.14	187.	57.52
48.	57.96	188.	24.97
49.	18.22	189.	44.32
50.	37.88	190.	8.77
51.	51.21	191.	74.35
52.	40.12	192.	61.33
53.	49.71	193.	148.16
54.	17.25	194.	14.56
55.	50.81	195.	33.60
56.	103.18	196.	38.22
57.	101.59	197.	33.05
58.	93.53	198.	59.21
59.	134.38	199.	9.76
60.	17.86	200.	78.36
61.	55.72	201.	53.75
62.	63.88	202.	35.29
63.	242.51	203.	77.61
64.	67.38	204.	79.16
65.	271.47	205.	18.51
66.	100.71	206.	322.86
67.	125.39	207.	42.98
68.	34.75	208.	33.30
69.	96.70	209.	126.16
70.	247.20	210.	39.26
71.	11.62	211.	121.57
72.	51.45	212.	28.32
73.	83.09	213.	267.62
74.	55.98	214.	43.76
75.	112.37	215.	34.58
76.	247.54	216.	40.55
77.	75.69	217.	306.33
78.	135.95	218.	261.63
79.	3.51	219.	40.82
80.	33.16	220.	136.30
81.	122.73	221.	323.56
82.	53.27	222.	18.11
83.	88.48	223.	154.97
84.	22.93	224.	6.56
85.	121.26	225.	33.10
86.	175.78	226.	17.09
87.	97.06	227.	61.98
88.	6.05	228.	51.06
89.	12.92	229.	199.40
90.	226.11	230.	216.35
91.	218.80	231.	51.63
92.	14.88	232.	55.82
93.	49.07	233.	55.43
94.	184.35	234.	139.04
95.	59.90	235.	105.66
96.	166.36	236.	111.51
97.	72.43	237.	148.84
98.	132.91	238.	65.02
99.	155.60	239.	180.25
100.	78.43	240.	11.59
101.	53.00	241.	89.93
102.	310.13	242.	128.54
103.	84.56	243.	81.74
104.	189.95	244.	27.69
105.	146.32	245.	126.02
106.	202.54	246.	33.51
107.	52.36	247.	215.65
108.	98.60	249.	33.17
109.	94.23	250.	17.40
110.	27.34	251.	123.96
111.	39.56	252.	50.91
112.	170.88	253.	68.99
113.	80.68	254.	117.42
114.	55.54	255.	78.60
115.	19.58	256.	30.40
116.	68.19	257.	45.96
117.	73.81	258.	36.92
118.	62.89	259.	139.83
119.	31.26	260.	21.62
120.	136.57	261.	15.18
121.	88.86	262.	41.99
122.	47.63	263.	66.45
123.	112.03	264.	20.75
124.	87.08	265.	41.08
125.	18.63	266.	85.49
126.	75.31	267.	42.85
127.	102.17	268.	63.39
128.	54.10	269.	43.73
129.	29.18	270.	136.19
130.	203.57	271.	40.23
131.	31.69	272.	7.13
132.	122.10	273.	98.01
133.	145.99	274.	138.27
134.	53.95	275.	77.91
135.	115.45	276.	371.70
136.	146.63	277.	68.52
137.	155.64	278.	47.49
138.	44.78	279.	6.24
139.	89.01	280.	102.45
140.	49.50	281.	26.72

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
282.	166.79	338.	211.06
283.	99.27	339.	72.00
284.	25.27	340.	20.18
285.	36.70	341.	62.75
286.	66.28	342.	176.41
287.	7.98	343.	25.19
288.	183.94	344.	47.51
289.	31.69	345.	114.98
290.	51.49	346.	25.13
291.	26.76	347.	42.95
292.	241.63	348.	15.38
293.	44.78	349.	61.01
294.	42.90	350.	68.43
295.	184.51	351.	42.09
296.	193.41	352.	58.84
297.	13.91	353.	19.78
298.	45.90	354.	29.12
299.	68.77	355.	40.20
300.	266.21	356.	27.77
301.	97.21	357.	31.82
302.	17.52	358.	49.23
303.	58.25	359.	29.45
304.	47.16	360.	67.91
305.	75.02	361.	289.02
306.	20.47	362.	27.02
307.	31.75	363.	125.67
308.	100.21	364.	220.46
309.	43.20	365.	90.68
310.	40.11	366.	11.60
311.	17.09	367.	190.62
312.	64.60	368.	21.39
314.	12.05	369.	134.85
315.	16.49	370.	180.76
316.	227.93	371.	103.55
317.	90.75	372.	16.94
318.	112.81	373.	24.82
319.	24.60	374.	19.64
320.	82.74	375.	25.88
321.	115.71	376.	12.59
322.	30.02	377.	10.31
323.	44.61	378.	18.06
324.	117.59	379.	49.29
325.	51.00	380.	17.20
326.	139.21	381.	32.34
327.	33.99	382.	20.23
328.	21.41	383.	60.23
329.	15.02	384.	74.81
330.	81.29	385.	186.46
331.	37.56	388.	183.11
332.	62.62	392.	16.08
333.	95.63	393.	23.82
334.	145.03	396.	75.31
335.	45.41	400.	63.94
336.	157.60	401.	26.91
337.	14.19		

З місячних вкладок старих родів обезп $32,350.28

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
7.	1.34	195.	6.89
10.	3.38	204.	4.45
16.	2.31	206.	18.48
25.	12.30	211.	8.31
26.	10.96	213.	3.56
28.	96	217.	17.99
29.	3.25	218.	3.19
31.	9.58	221.	7.60
34.	4.76	229.	3.68
37.	2.09	235.	2.16
38.	11.07	237.	5.27
42.	3.53	239.	19.38
44.	3.69	242.	5.03
56.	4.52	243.	2.19
58.	4.47	245.	8.66
59.	14.14	246.	1.29
64.	5.12	247.	11.64
65.	13.01	251.	36.84
67.	2.58	252.	1.34
75.	1.96	253.	1.79
78.	4.56	266.	10.29
83.	9.01	267.	4.77
84.	2.41	271.	3.86
85.	4.17	276.	6.58
87.	9.01	278.	1.35
91.	2.77	281.	19.47
92.	2.52	284.	3.47
94.	15.69	289.	2.00
97.	17.17	295.	14.41
100.	3.69	301.	8.45
102.	12.53	308.	2.16
106.	3.34	309.	6.77
110.	7.70	322.	2.04
112.	6.84	323.	4.19
113.	2.00	324.	2.41
130.	11.53	326.	13.23
131.	5.49	332.	2.45
133.	4.97	333.	2.45
137.	7.99	336.	5.76
138.	4.46	337.	90
142.	2.67	338.	9.77
143.	2.57	344.	4.48
144.	11.94	346.	2.51
147.	13.36	350.	1.70
151.	1.86	357.	15.19
155.	3.23	361.	16.88
160.	30.74	363.	14.51
163.	8.50	366.	4.73
167.	5.63	371.	3.57
168.	2.67	372.	19.16
177.	25.07	382.	7.09
179.	2.67	383.	3.66
181.	2.06	385.	8.31
183.	5.79	388.	5.19

З місячних вкладок нових родів обезп.	$775.26
Разом від членів	$33,125.54
Процент від бондів	295.00
Процент від морґечів	6,767.60
Сплати морґечів	8,255.00
Сирітські части по бл. п.:	
Юлія Пігура, в. 270	100.00
Микола Гальчин, в. 282	388.90
Павло Коник, в. 285	200.00
Стефан Яремчук, в. 285	500.00
Петро Кріль, в. 163	600.00
Разом	$50,232.04

— РОЗХІД: —

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Григ. Лешко, в. 157	200.00
Юлія Пігура, в. 270	500.00
Іван Лагасюк, в. 349	1,000.00
Мик. Гальчин, в. 282	1,000.00
И. Демкович, в. 183	1,000.00
М. Волосінчук, в. 360	1,000.00
Демко Олійник, в. 130	250.00
Юлія Шевчук, в. 212	1,000.00
Григ. Трусевич, в. 54	1,000.00
Іван Гриненко, в. 29	1,000.00
Павло Коник, в. 285	500.00
Стефан Яремчук, в. 95	1,000.00
Анна Горняк, в. 334	1,000.00
Мик. Максимів, в. 379	250.00
Т. Бобинський, в. 130	1,000.00
Петро Кріль, в. 163	1,000.00
С. Пришлівський, в. 127	1,000.00
Кат. Крестинич, в. 98	1,000.00
Стефан Гайдай, в. 147	100.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

П. Миллер, в. 143 (ст.)	378.38
Т. Маселко, від. 133	200.00
Мик. Соловій, в. 259	200.00
Мик. Данчак, в. 130	160.00
Марія Сидор, в. 104	140.06
Ізидор Додек, в. 14	200.00
Михайло Фільо, в. 26	114.28
Григ. Силпець, в. 179	319.50

Запомоги з фонду запомогового:

Іван Гнатюк, в. 28	50.00
Кат. Колодій, в. 63	50.00
Мих. Сидор, мол., в. 70	25.00
Іван Ворона, в. 104	75.00
Іван Даят, в. 108	50.00
П. Задолинний, в. 123	50.00
Іван Мельник, в. 165	75.00
Василь Філь, в. 193	50.00
Катерина Бліщ, в. 212	25.00
Кат. Новаковська, в. 215	25.00
Антін Плекан, в. 220	50.00
Іван Мисливий, в. 230	50.00
Микола Ільків, в. 234	100.00
Дан. Скарабан, в. 259	75.00
Вас. Кукурудз, в. 308	50.00
Онуфрій Фагс, в. 340	50.00
Василь Судейко, в. 351	75.00

Виплати з фонду конвенційного:

Депозит на конвенційну галю	100.00

Виплати з фонду народного:

Свобода за діточий маґазин	327.83
Книга стейту Ню Джерзи	250.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,994.80
Платня гол. уряду	550.00
За шафи і приряди офісові	682.69
Асекурація меблів і офісів	27.20
Кошта подорожей і дієта гол. предсідателя	61.00
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	68.65
Разом	$23,599.39

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. лютого остала	$457,905.96
Прихід за березень	50,232.04
Разом	$508,138.00
Розхід за березень	23,599.39
Готівка з кінцем міс. березня остає	$484,538.61

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$484,538.61
Морґечі	987,004.50
Бонди	465,090.80
Реальність	155,241.89
Разом	$2,091,875.80

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,450,454.88
„ резеровий	301,633.87
„ запомоговий	65,052.21
„ адміністрац.	45,233.58
„ народний	9,880.78
„ конвенційний	38,740.40
„ сирітський	180,880.08
Разом	$2,091,875.80

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за березень 1929.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	25.65	44	24.75
2.	20.30	45.	12.37
3.	12.60	46.	1.13
4.	2.70	50.	7.45
5.	7.43	51.	1.13
6.	2.50	52.	75
7.	34.20	53.	6.75
8.	14.63	54.	1.80
9.	24.30	55.	7.20
10.	5.40	56.	22.05
12.	2.05	57.	8.55
13.	5.20	58.	12.40
14.	1.65	59.	14.90
15.	3.60	60.	1.58
16.	12.60	61.	5.63
17.	4.30	62.	6.30
18.	9.70	63.	25.20
20.	7.65	64.	5.65
21.	7.88	65.	33.10
22.	16.88	66.	2.70
23.	2.95	67.	15.53
24.	16.45	68.	2.25
25.	1.60	69.	5.40
26.	3.60	70.	25.20
27.	2.05	72.	8.35
28.	23.90	73.	7.20
29.	20.70	74.	1.80
30.	8.65	75.	19.15
31.	21.83	76.	30.82
34.	21.85	77.	7.65
35.	2.48	78.	3.15
36.	25	80.	4.30
38.	22.10	81.	8.10
39.	9.00	82.	5.40
40.	5.20	83.	13.05
41.	1.60	85.	13.95
42.	9.00	86.	7.45
43.	6.55	87.	14.85

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
88.	90	241.	8.75
89.	3.60	242.	14.85
90.	33.30	243.	18.45
91.	23.65	244.	2.50
93.	3.85	245.	17.78
94.	12.60	246.	4.50
95.	6.10	247.	27.90
96.	15.55	250.	1.35
97.	11.70	251.	11.70
98.	7.90	252.	5.20
99.	21.60	253.	3.60
100.	7.00	254.	3.60
102.	26.10	255.	1.80
103.	6.30	257.	3.15
104.	20.25	258.	4.95
105.	11.50	259.	16.65
106.	3.85	260.	4.95
107.	7.20	261.	2.05
108.	7.43	262.	7.42
109.	11.70	263.	6.30
110.	1.20	264.	3.15
112.	16.05	265.	2.25
113.	5.85	266.	4.28
114.	8.80	267.	3.60
115.	25	268.	6.10
116.	9.25	269.	6.08
117.	1.60	270.	18.45
118.	3.15	271.	3.15
120.	18.23	273.	12.60
121.	13.95	274.	10.80
123.	9.68	275.	7.20
124.	13.75	276.	58.50
126.	2.70	277.	90
127.	10.35	278.	10.95
128.	7.45	281.	3.15
130.	11.50	282.	27.90
131.	5.45	283.	7.05
132.	17.35	284.	2.25
133.	6.98	285.	4.50
135.	6.30	286.	1.80
136.	18.90	288.	27.23
137.	22.28	289.	4.05
139.	3.85	290.	4.30
140.	3.15	292.	21.60
141.	68	293.	1.40
142.	11.70	294.	4.95
144.	2.25	295.	20.70
145.	2.30	296.	11.95
146.	9.75	297.	3.45
147.	57.38	298.	6.75
148.	4.50	299.	3.43
149.	7.65	300.	20.03
150.	1.65	301.	11.93
151.	7.45	302.	1.50
152.	3.85	305.	3.40
153.	2.25	306.	50
155.	50.65	307.	3.45
156.	10.35	308.	16.60
157.	1.35	309.	4.05
158.	1.15	310.	5.85
159.	9.00	312.	9.90
160.	10.60	314.	1.60
161.	11.70	316.	23.85
162.	4.05	317.	10.15
163.	9.45	318.	7.65
164.	8.85	320.	8.98
165.	2.95	321.	17.10
166.	2.25	322.	90
167.	4.28	323.	9.00
168.	23.40	324.	10.15
170.	11.05	326.	16.90
171.	25	327.	4.05
172.	1.60	328.	2.70
173.	6.08	330.	3.45
174.	3.15	331.	6.75
175.	9.90	332.	6.30
176.	3.45	333.	11.45
177.	10.58	334.	12.83
179.	23.85	335.	4.75
181.	14.20	336.	14.65
182.	9.90	337.	1.15
183.	4.75	338.	27.45
185.	6.30	339.	10.13
188.	2.50	341.	5.18
189.	3.85	342.	27.00
191.	3.38	343.	3.40
192.	3.75	344.	5.20
193.	7.65	345.	13.75
196.	2.95	346.	4.73
197.	90	347.	5.00
198.	2.95	349.	3.95
200.	12.15	350.	2.03
201.	5.95	351.	5.85
203.	6.30	352.	7.90
204.	3.40	355.	3.85
205.	4.75	356.	1.25
206.	46.80	357.	3.85
207.	4.05	358.	3.65
208.	1.80	359.	4.30
209.	11.95	360.	9.70
210.	4.75	361.	27.70
211.	9.00	362.	8.60
212.	1.80	363.	19.35
213.	23.20	364.	18.68
214.	11.50	365.	13.50
217.	33.75	366.	2.05
218.	36.70	367.	12.83
219.	4.05	368.	1.60
220.	20.93	369.	23.85
221.	18.45	370.	7.65
223.	23.20	371.	13.95
224.	1.35	372.	50
226.	2.70	374.	4.73
227.	4.30	377.	50
228.	5.00	378.	2.48
229.	15.30	379.	3.60
230.	25.43	380.	4.50
231.	7.88	381.	3.60
232.	5.65	383.	8.55
233.	25	384.	13.95
234.	29.45	385.	22.95
235.	6.53	388.	14.18
236.	5.20	396.	12.60
237.	44.90	400.	8.10
238.	2.95	401.	3.82
239.	21.83		

З місячних вкладок	$3,239.18
Процент від морґечів	78.00
Разом	$3,317.18

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

Іванна Пендак, в. 276	50.00
Марія Ленчук, в. 270	10.00
Петро Ільків, в. 242	50.00
Ірина Різник, в. 296	32.00
Ґелена Шумила, в. 128	346.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	275.00
Свобода за праці	655.67
Видатки канцелярійні	34.94
Разом	$1,453.61

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. лютого остала	$76,272.44
Прихід за березень	3,317.18
Разом	$79,589.62
Розхід за березень	1,453.61
Готівка з кінцем міс. березня остає	$78,136.01

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	78,136.01
Морґечі	40,100.00
Бонди	36,623.00
Разом	$154,859.01

Стан довжний:

Фонд посмертний	116,561.69
„ адміністрац.	38,297.32
Разом	$154,859.01

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

АВОКА, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 326, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори буддуть 14. квітня, там, де і попередно. Проситься всіх членів прийти, бо є дуже важні справи до полагодження. Члени, довгуючі за календар, мають на мітінґу заплатити, в противнім разі поступиться з ними після статута. Контр. комісія здасть справозданнє. Секретар і касієр предложать бонди, які Братство ухвалило. Проситься членів, котрі ще не вписали своїх дітий до У. Н. Союза, щоб зробили се на сім мітінґу, бо може бути запізно. — Онуфрій Лесик, предс.; Т. Колодій, кас.; Н. Колодій, секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, повідомляє, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 14. квітня, в годині 5-тій, на Українській Гали на Вест Кінґс Гайвий. Буде справозданнє з діловодства книжок і фінансів і також уложеннє проекту на 17 головну конвенцію У. Н. Союза та дещо більше. Обовязком є кождого члена явитись на означений час. Також обовязком є кождого члена приєднати нових членів до Товариства і У. Н. Союза. Члени, котрі ще не вписали своїх дітий до Союза, повинні се зробити на сім мітінґу. — Петро Дудко, секр.

ОРМРОД, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 124, подає до відома всім місцевим і позамісцевим членам, що звичайний мітінґ відбудеться 13. квітня, точно в годині 6-ій вечер, в гали парафіяльній. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ і пригадується, щоб кождий член постарався привести хоч одного кандидата з нагоди ювилейної кампанії У. Н. Союза. Будемо принимати без вступного. Хто з членів ще не вписав своїх дітий до У. Н. Союза, нехай зробить се на сім мітінґу. Не явившийся член на сей мітінґ підлягає карі. Поза мітінґом місячних вкладок не буде ся приймати. — Теодор Біловус, предс.; Гринько Патарайко, кас.; Іван Мелета, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 14. квітня, в годині 2-гій пополудни, в звичайній гали. Проситься членкинь явитись на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. — Марія Ходак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться 14. квітня, в год. 2-ій пополудни, у Січовім Домі, 717 N. Franklin St. Повинністю є кождого члена явитись на час, аби скорше перевести мітінґ. Просимо привести з собою тих, котрі ще не належать до У. Н. Союза. — Гриць Дороховський, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. квітня, точно в год. 2-гій пополудни, в Union Hall, 2748 Langrange St. Проситься всіх прибути на означений час так, щоби уряд бр. не очікував на членів по пів години або більше. На мітінґу буде обговорена одна важна справа, котру кождий член повинен чути і її рішити. Контрольна комісія здасть справозданнє за три місяці. Члени повинні дбати про свою організацію і привести з собою нових членів; хто перший. — Б. Униськo, предс.; Ів. Кульматицький, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться 14-го квітня, в 2-ій годині пополудни, в Гали оГрож. Клюбу, 2376 Ґрейлінґ ул. Проситься членів прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Іван Чайківський, предс.; О. Курочка, кас.; Волод. Крушельницький, рек. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Запорожська Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться 13-го квітня в У. Н. Домі, в год. 7.30 вечер. Проситься усіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження, як справа Сиротинця і проект. Довгуючих проситься прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі наразяться на неприємности. — Петро Малицький, секр.

ОБУРН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 283, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться дня 14. квітня, точно в год. 2-ій пополудни, в Укр. Домі, 135 Вашинґтон Ул. Обовязком є кождого члена явитись на збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Буде 3-місячне справозданнє контр. комісії. На сих зборах Товариство буде принимати нових членів без вступного. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Теодор Олійник, кошовий; Гр. Мулик, кас.; Гр. Каганяк, фін. писар; Іван Малиса, рек. писар.

ВУДГЕЙВЕН, Л. Ай., Н. Й. Тов. Вільна Україна, від. 200, подає до відома, всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячні і квартальні збори відбудуться в суботу, 13-го квітня, в годині 6-тій вечером, в гали де звичайно. Обовязком є кождого члена на сі збори явитись, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — П. Ґосподарець, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Андрея, від. 128, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться 14. квітня, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній, 2445 Іст 31 ул., Савт Лорейн. Проситься всіх членів і членкинь прибути на мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде суспендований. — Волод. Каршень, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 14. квітня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, W. 7-ма ул. Проситься кождого члена явитись, бо є дуже важні справи до полагодження. Богато довгуючих членів мусять вирівнати свої вкладки. Будесь принимати нових членів, як старших так і дітей, без вступного. Тому кождий член повинен старатись, щоби його жена і діти були членами У. Н. Союза. — Никола Бусько, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 14. квітня, точно в годині 1-ій пополудни, в Русскім Н. Домі, 620 Morton Ave. Проситься всіх членів прибути на мітінґ точно в означенім часі, бо є дуже важні справи до полагодження. Котрий з членів не явиться на мітінґу без важної причини, буде караний після статута. — Ник. Іщук, предс.; Вас. Троч, кас.; Василь Новак, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в годині 2-гій пополудни в неділю, 14. квітня, в гали парохіяльній, 45-47 Hope Ave., Passaic, N. J. Є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнали свої належитости, бо інакше будуть суспендовані. Тепер принимається нових членів без вступу. Користайте з нагоди поки ще не запізно. — М. Швець, предс., Гр. Яськів, секретар.

БОФАЛО, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 299, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14. квітня, в церковній гали, зараз по Сл. Божій. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. Кождий член має в тім місяци зложити 1 дол. на Сиротинець при У. Н. Союзі, на руки Івана Дісика, делегата з нашого відділу. — Ев. Дідур, секр.

ҐЕРИ, ІНД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 100, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в 2-гій годині пополудни, в неділю, 14. квітня, в гали 1700 Adams St. Є дуже важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Іван Лаврівський, предс.; А. Цебак, секр.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, подає до відома всім своїм членам, що квартальний мітінґ відбудеться в пятницю, 12-го квітня, в годині 7:30 вечером в У. Н. Домі. Проситься всіх членів прибути і вирівнати всі свої залеглости, як також за ювилейні тікети. Проситься тих Українців, що хотять вступити в члени У. Н. Союза, прийти на мітінґ; тепер вступ вільний, то добра нагода стати членом. Члени, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, повинні се зробити тепер з нагоди 35-літнього ювилею У. Н. Союза. — І. Ґенега, предс.; Ю. Ґвіздь, кас.; К. Пілат, секр.

ЗІҐЛЕР, ІЛЛ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 377, повідомляє всіх членів, що мітінґ відбудеться дня 14. квітня у Михайла Олексяка, 6 Orchard St., в год. 430 пополудни. — Семен Гнатишак, предс.; Семен Платок, кас.; М. Гр. Олексяк, рек. секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.